RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2666 — NGÀY THỨ SÁU 5 FÉVRIER 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Hà-nội và Trung-kỳ	Ngoài cửa cửa	Cả xứ Đông-pháp	Hàng ấy Trung-kỳ và Lào	Hàng ấy Bắc-kỳ và Cao-miên	Hàng ấy Tây-phương	Ngoài nước
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00	
Các tháng và							
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng.	3 00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng.	1 50	1.75	1 60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng.	0. 50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: V. E. SCHNEIDER
Directeur: : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 085 de large.
4e page: Une seule insertion. . . . 0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ở xứ ta kíp nên có nông-nghiệp ngân-hàng

(Tiếp theo)

Xứ ta là một nông-quốc, toàn quốc chỉ sống về có một nghề nông. Ở những nước công thương phát đạt, thì người ta còn có thể nhờ về công-nghệ thương-nghiệp, đem những đồ chế-tạo của nước mình mà đổi lấy đồ ăn đồ dùng của nước ngoài, hoặc giao-dịch hàng hóa, chỗ có dời đến chỗ không, chỗ nhiều chuyển đến chỗ ít, mà thu lấy cái lợi một-giới trung-gian, đương cái thời-đại năm châu một chợ, bốn bể liền đường này, như thế cũng bảo-trì được cái sinh-kế vững-vàng, gây dựng được cái cơ-đồ giàu thịnh. Nhưng ở một xứ công-nghệ thương-nghiệp còn ấu-trĩ như xứ ta bây giờ, y-phục khí-dụng, mỗi năm phải ngoảng-cấp về ngoại-hóa [illegible] hiệt ức triệu nào, mà cái cán cân kinh-tế trong nước giữ cho được thăng-bằng, chỉ nhờ có cái nông-sản của mình bán ra ngoài để co kéo lại; dân sinh phong sắc, quốc-kế thịnh suy là quan-hệ ở vào đấy cả; nông-nghiệp mà không chấn-hưng được, nông-sản mà không tăng tiến được, thì dân-sinh quốc-kế còn mong nỗi gì!

Mà chính xứ này lại là một xứ rất thích-hợp về nghề nông lắm; ở vào khoảng hai giải đất vừa ôn vừa nhiệt, khí-hậu ấm-áp, mưa gió điều-hòa, ruộng đất thì nhiều, màu mỡ thì tốt, nhân-dân siêng làm mà chịu khó, cuốc bẫm cày sâu, dầu sương giãi nắng là cái sở-trường đặc-biệt của nông-dân xứ này; lấy cái địa-lợi như thế, cái nhân-công như thế mà theo về nghề nông thì có khó gì mà nông-nghiệp chẳng chấn-hưng, nông-sản chẳng tăng-tiến.

Khốn thay! có địa-lợi đấy, có nhân-công đấy, mà tư-bản không có, thì nhân-công làm sao mà phát-triển, địa-lợi làm sao mà mở-mang. Các nhà kinh-tế-học đã bàn-xác cái lẽ lỵ-tái, đều cho là địa-lợi nhân-công với tư-bản gộp lại mới làm cho có được tái-sản sinh ra, không có tư-bản, thì nhân-công cũng đành vô dụng, địa-lợi cũng đành bỏ hoang, mà tài-sản vẫn chẳng làm sao sinh ra được.

Nói đến tư-bản của những nông dân mình thì thật là thiếu-thốn quá. Mười nhà làm ruộng thì đến chín nhà không đủ vốn ăn làm; có về đến chỗ thôn quê mà ngẫm cái tình-cảnh của những nông-dân mình khốn khó về sự mang công mắc nợ thì mới biết cái nỗi khổ thiếu tư-bản là cái nỗi khổ thứ nhất của con nhà nông ta; đầu năm chí tối, chân lấm tay bùn, thức khuya dậy sớm, cả nhà vất-vả túi-bụi, bán sống bán chết, mà tay làm vẫn không đủ hàm nhai; mùa tới gặt được chột lúa về nhà, phơi phóng quạt sảy rồi là mẹ gồng con gánh, chồng đội vợ mang, lo dốc-dác đem nộp xong thứ thuế thượng-khẩu cho các ông chủ nợ ngồi mát ăn bát đầy, một vốn bốn lời, rót hết xương lòi hết da, không biết thế nào là chán; thôi thế là cái mỏ hòi nước mắt suốt trong một năm trời lại là công-cốc cả, bỏ không bịch dốc lại vẫn hoàn bịch dốc bỏ không, bấy giờ mới lại bắt-đầu cái cảnh-huống ăn vay, gọi là cho có được bữa vực bữa lưng để kéo cày trả nợ. Nghĩ cái nỗi khổ thiếu tư-bản của nông-dân mình như vậy thì còn lấy gì cải-lương được chất đất, lựa chọn được giống má, sửa sang được điền-khí, kiếm mua được màu bón cho tăng tiến nông-sản, chấn-hưng nông-nghiệp của mình, trách nào mà chẳng phải cứ mỗ-mãng cầu-thả, thủ-cựu yên thường, hết mùa này qua mùa khác, vẫn loanh-quanh ở trong cái vòng đói rách lầm than, mà thúc thủ ngồi nhìn cho ruộng đất một ngày một cằn, vật-sản một ngày một kém.

Và lại sinh-xì trong dân càng ngày càng đông-đúc, mà ruộng đất trong nước thì còn đến quá nửa bỏ hoang; cho nên chúc nhau ở một vùng chật hẹp dưới trung-châu, cũng đều tự biết cái sinh-kế khó khăn về nỗi người thừa đất thiếu; trong khoảng ít lâu nay, kẻ thức giả cũng đã hết sức mộ-hảo cái kế hoạch khai hoang khẩn thổ những nông phu điền-tốt cũng đều ngong-ngóng chực hòng có các đồn-điền mới mở, chiêu dân lập ấp, mà đi kiếm lấy một miếng cắm giùi; nhưng rút lại rồi cũng chỉ cái khó bó cái khôn; kẻ có tài có chí khổ vì không đủ sức kinh-doanh, không có chỗ mượn vốn nhờ lưng, mà công cuộc thường phải đến dở dang, thỏ đâu thì thất bại đấy mất cả; những dân làm ruộng thường không có được ruộng mà làm, vô công rồi nghề, đành bỏ cái vai rộng sức dài đến nỗi hãm vào cái thảm-trạng chết đường chết chợ.

Ôi! tư-bản cần cho nông-nghiệp xứ ta bây giờ như thế, mà làm thế nào cho có được tư-bản để giúp nông-nghiệp mình có lần tới thêm lên? Nông-nghiệp ngân-hàng là một cái cơ quan rất tốt, tập hợp được tư-bản để giúp đỡ cho nông-dân, thật không thể hoãn không sáng lập ra ở xứ ta vậy.

(Còn nữa) T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 2 Février 1926

Tại viện thuộc-địa họp ở Pháp

Ngày hôm qua viện thuộc địa-học có họp, do M. Perrier tổng-trưởng bộ thuộc-địa chủ tọa, có thống-chế Franchet d'Esperey dự hội-đồng. Quan tổng-thống Doumergue cũng có đến chứng-kiến. Quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa có nói ngỏ lấy làm vui lòng về việc công-nhận cho viện thuộc-địa-học làm một chế-độ của quốc-gia. Ngài có ấn-định cái chức vụ của viện ấy và nói công việc thứ nhất là phải tổng kê tất cả tài-sản của thuộc-địa, rồi xét rõ các lợi-nguyên của thuộc-địa, để ấn-định một cái chương-trình thực-sự cho có phương-pháp. Ông sẽ nói nay cần phải giáo-hóa nhân-dân bản-xứ, và trù tính cho họ được sung sướng và mạnh khỏe.

Thống-chế Franchet d'Esperey có nói ngày nay nên dựng một đội thương-thuyền lớn để liên-lạc mẫu-quốc với thuộc-địa và thống-chế có khen ngợi các quan-chức thuộc-địa. Sau khi M. Bourdarie và M. Lasteix diễn-thuyết, có chiếu các phim ảnh Đông dương và Tây-phi-châu.

Việc ở Syrie

Ở Beyrouth có tin rằng viên giáo-tế Chihite ở Nam-bộ Liban có thay mặt cho nhà đương-cục Pháp mà M. de Jouvenel về việc đã công-nhận cái đạo Chihite và việc dân Chihite sắp-nhập vào đất Grand Liban. Dân Sunnites cũng cử viên tá-trưởng Saida đến trình bày mọi lẽ như thế.

Việc nước Anh

M. Lloyd George trùng-cử chánh-đảng tự do ở nghị-viện. Lord Oxford Asquith được cử làm lãnh-tụ đảng ấy.

Một cuộc bay qua Đại-tây-dương

Các thành-phố Tây-ban-nha nhiệt-thành hoan nghênh cuộc bay của thiếu-tá Franco. Thiếu-tá dùng một cái thủy-phi-cơ bay từ ngày 22 đến ngày 31 janvier vượt qua được Đại-tây-dương, mà bay làm bốn thời thì xong.

Vua Tây-ban-nha có điện lời khen ngợi thiếu-tá.

Nước Nga với nước Pháp

M. Rakowski đã khởi-hành đi Paris ngày hôm qua. Cuối tuần lễ này ông ấy bộ thương-mại sẽ tới nơi.

Việc giấy bạc giả ở Hung-gia-lợi

Bài kháng-cáo những người can về việc giấy bạc giả có nói trong năm 1923 Windischgraetz định làm giấy bạc giả, thì có đem việc ấy nói với Nadossy. Windischgraetz lấy lời ái-quốc và lấy việc Nadossy dự vào, mà cổ-võ cho những người khác theo mình. Có làm ra 25.000 giấy bạc giả thì Windischgraetz, và thư-ký của ông tên là Raba, đem đến nhà giáo-chủ Ouadrac, rồi đem đến nhà Union nationale. Jankovitch thì đến Paris tìm cách tiêu thụ giấy bạc giả. Rossi, chủ-nhiệm nhà in kia, hết sức khuyến những người can phạm nên thú đứng làm việc ấy nữa. Bấy giờ Rossi mới báo cho bà-tước Bethlen biết rằng ở nhà Union Nationale có giấy bạc giả.

Các nhà cảnh-sát nước Pháp có nói Windischgraetz có mua một cái bằng về việc dùng giấy thường để làm giấy bạc, ở một nhà máy làm giấy Đức, mất 400 triệu couronnes. M. Chitze trông nom xưởng làm giấy bạc giả, trước khi chiến-tranh, có làm việc ở nhà ngân-hàng nước Nga, đến lúc có việc cách mệnh thì trốn sang nước Đức.

Quan chánh biện-lý có gởi mệnh-lệnh cho sở cảnh-sát cùng là các giấy má quan-hệ về việc xét thêm.

Cuộc hội nghị thanh giảm quân bị

Bộ thư-ký của hội Vạn-quốc có nhận xin hoãn hội đồng dự-bị về cuộc hội-đồng thanh-giảm quân bị. Lá đơn ấy có nước Pháp, nước Ý, nước Nhật, nước Tchécoslovaquie, và nước Uruguay. Việc ấy tuy rằng phải hỏi ý kiến cả hội-đồng, song chắc rằng hội-đồng quản-trị cũng y lá đơn ấy.

Nước Anh với nước Thổ

Viên phóng-sự nhà báo *Westminster Gazette* có điện về rằng: các đại-biểu nước Thổ không chịu lấy các khoản của hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc quyết nghị làm chuẩn đích để bàn bạc, nên quan đại-sứ nước Anh đã trở về Constantinople, để đợi mệnh-lệnh của bản chánh-phủ.

Nước Đức với nước Nga

Chánh-phủ Nga đã từ tạ với chánh-phủ Đức, và đã phạt người cai về việc đánh mất thư tín của bộ sứ-thần Đức ở Moscou gởi đến bộ Ngoại-sự Đức ở Tilsit.

Việc nước Nhật bản

Quan thủ-tướng mới Wakatsakia có đọc một bài diễn-văn ngắn trong khi thứ-đáo nghị-viện khai mạc.

Nhật-hoàng, hoàng-hậu, nhiếp-chính vương và vương-phi có cử đại-biểu đến dự đám tang M. Kato.

Bốn chục người về đảng võ pháp-luật, mà đảng xã hội có bắt những bí hiểm cách mệnh, rồi đập vỡ cửa kính của hơn 20 cửa hàng tại đường Ginza.

Linh cảnh-sát giải tán, và cấm không cho đi ẩn thuyết, 19 người bị bắt. *(Indopacifi)*

Việc Trung-hoa

Cái nạn thất nghiệp

Tin Bắc kinh. — Từ khi Âu-châu có cái mốt tác ngẫu, 18.000 dân bà con gái Trung-hoa làm nghề đan mạng tóc ở Yên-đài, mất việc không có việc làm.

(Indopacifi)

Quan tài-chính tổng-trưởng bỏ đi

Quan tài-chính tổng-trưởng là Trần-cảm-Bảo muốn vay của một nhà ngân hàng 800 vạn, vì nhà ngân-hàng lấy bất buộc những điều khó khăn, Trần đã phái tử phái-viên đến đi đi đi nhiều lần mà không xong. Trần lấy làm bực mình, sáng ngày 17 janvier đã bỏ chức trốn về Thiên-tân ở. Quan thủ-tướng là Hứa-thế-Anh đã cử người ra mời về, nhưng Trần không nghe. Từ hôm Trần bỏ đi tình hình tài-chính Bắc-kinh lại càng quẫn khốn.

Đông-tam-tỉnh đã thực-hành độc lập

Nghị hội Đông-tam-tỉnh đã khai cuộc làm thời hội nghị bàn đặt hiến pháp, lấy danh nghĩa cá nhân dân ba tỉnh tôn Trương tác-Lâm làm thủ lĩnh Đông-tam-tỉnh tự trị khu, đem tuyệt hẳn quan hệ với chính-phủ Bắc-kinh.

Tưởng thạch-Giới xuýt bị ám sát

Viên thủ-lĩnh chính phủ đảng cộng sản ở Quảng-đông là Tưởng-thạch-Giới mới rồi ở trận-địa về đến Quảng-châu, khi đến nhà lục-quân học hiệu để điều đình việc phân tranh trong đảng thì bị một người Vân-nam là Hồ-mỗ cầm súng bắn vào ngón tay út, may chưa trúng vào nơi yếu hại, nên không việc gì. Tên hung-thủ đã bị bắt.

Đường-thiệu-Nghi nhất định đuổi Đoàn-kỳ-Thụy

Đường thiệu-Nghi ở Thượng-hải nhất định phản đối Đoàn-kỳ-Thụy, sẽ gửi điện cho Tôn-truyền Phương phải hết sức đuổi Đoàn đi.

(Dịch báo Tàu)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí báo chỉ bảo cho mấy câu hỏi về pháp luật sau này thì tôi được đội ơn quí báo lắm.

Nguyên ông cụ thân sinh ra chúng tôi có vay của người Khách 500 đồng đã đến hạn hơn một năm rồi, vì mất cướp mà không có tiền trả.

Ông cụ tôi, sinh hạ được 7 người con trai, chỉ có anh tôi và tôi đã có vợ con thì ở riêng; anh tôi cũng nghèo, còn tôi thì ăn xổi để dành tậu được ba mẫu ruộng.

Bây giờ người Khách lấy kiện ông tôi mà ông tôi không trả được thì người ấy có thể tịch ký gia sản của tôi là con thứ được không?

Nếu đến khi ông cụ tôi mà qua đời đi rồi thì chúng tôi có phải trả không? và phải trả như thế nào? (quan đâu mà trả hay ai gấu có thì phải trả cả?)

LỜI ĐÁP. — Người cha kỵ tên vay thì người Khách chỉ đòi được người cha ấy thôi, còn những con đã ở riêng là được phép có của riêng rồi vậy đối với pháp-luật không có can-thiệp đến món nợ ấy.

Khi người cha mất rồi, các con nào hưởng gia sản của cha thì phải trả món nợ ấy, nhiều ít tùy theo với cái phần của mỗi người được hưởng là bao nhiêu.

Ph. h-L.

LỜI ĐÀN BÀ

Lạ thay một sợi chỉ hồng, Mảnh mong mà buộc anh-hùng [như không.

Từ xưa những bậc người tài-trí tuấn-kiệt cũng có lắm kẻ thường vì cái dây tình-ái mà làm cho mình không được tự chủ, kia như vua Trụ yêu nàng Đát-Kỷ, vua Kiệt yêu nàng Bao-Tí, Đường-Minh-hoàng yêu Dương-thái-Chơn, Ngô-tam-Quế yêu Viên-Viên đều là bởi nhi-nữ tình-trường, toại sự anh-hùng khí đoản, đến nỗi nhất sinh sự-nghiệp thành khói-thổi, để lại một tiếng tiếc-mạ về sau muôn đời.

Ôi! sợi chỉ hồng mỏng manh mà đáng ghê sợ làm thay. Nhưng đời ấy khác với đời bây giờ, cái sợi chỉ hồng khi trước, thì mà cái công-dụng thì rất cũng như nhau, bởi vì khi trước hẽn buộc làm sao, thì ngày nay hẽn cũng buộc như vậy, chỉ duy trước vì nể-đạo mà buộc, ngày nay lại vì lợi dụng mà buộc.

Ừ, cái dây sắc-dục đã làm hại nhu thế, mà cái lợi-dục là hà phủ qui, tế ra lại khốc liệt hơn nữa. Nào những kẻ xưa nay nhiệt tâm với thế-đạo, yêu nước yêu nhà, thương nòi thương giống, mong bồi đắp nền luân-lý cho xã-hội, mong gây dựng cuộc tiến-hóa cho quốc-dân, làm sao khoáng-trương kỹ-nghệ, làm sao cho chấn-hưng học-thuyết, phong-trần bôn-tẩu, hô hào cổ động, thức đồng-bào tỉnh giấc mê say, biết bao nhiêu lý-tưởng cao xa, chí trăng về sự lợi ích cho đường trong-lai, nào ngờ nhất-đán sợi chỉ hồng ở đâu không biết, tròng vào trong cổ, làm cho bao nhiêu công-ích công-lợi, đều hóa ra tư-lợi tư-lợi hết thảy. Bây giờ mà tay quanh tìm cái chủ-nghĩa khí trước, thì chỉ còn lại cái chủ-nghĩa hà-hao, hay hèm đa nhi đi.

Than ôi! Kỉ phách tiêu mau, lần theo ngày tháng, những kẻ đứng ngoài vòng mà trông, anh lòng chán nản, lời mới có câu:

Lạ thay một sợi chỉ hồng,
Mình mong mà buộc anh hùng như [không.

Vậy thì kết luận bài này, tưởng nên nói thêm một câu: Người đàn ông đời nay, đầu hay dẫn dĩ, khỏi phải qui tội cho người đàn bà.

Đạm-Phương nữ sử

Tự do diễn đàn

Một cách phòng đê trong khi thẩm-lậu nguy-cấp

I

Nông-giả thiên-hạ chi đại bản, quốc thái dân yên, dân phú, quốc cường cũng do nông vụ phong đăng mà ra, sự làm ruộng đáng quan-trọng thay, thực có quan hệ về đường quốc-kế dân-sinh cho cả nước ta vậy.

Trong xứ Bắc-kỳ ta phần nhiều là nhờ về nghề làm ruộng cả, thế mà cứ hàng năm bị ngọn nước sông Hồng-hà đến xâm-lấn cho nên nỗi lao-khổ nhân-dân khốn cùng lênh đênh trong một lần nước để đội vỏ thì kia, dân-gian biết bao nhiêu người bỏng con bỏ cái, khác hương li-tổ để đi tìm cách sinh-nhai. Ôi! sinh-dân bàng ngày khó gì đã mà nuôi thân thì còn mong gì đến sự trên thờ cha mẹ, dưới nuôi vợ con và đóng góp sưu thuế cho nhà-nước được, cơ hàn thiết thân bất cố liêm sỉ, tai nào mà không sinh ra trộm cướp. Cái nạn hồng-thủy không những dân-gian phải khốn khổ mà đường tài-chính cũng hao giảm về sự đê bất bao, ngẫm những sự sưu thuế của dân bị lụt không thu được, nhà-nước lại còn phải phí tổn bao nhiêu tiền của về đường cứu và sự hạp long. Trong các tỉnh về miền trung-châu Bắc-kỳ ta rất nhiều đê bối, cứ mỗi năm đến tháng sáu, tháng bảy An-nam thì nước sông đầy rẫy, các nhà nông xiết bao kinh sợ về sự vỡ đê, trong những tháng ấy các quan tiên cũng nhọc công soi sóc, nào lập điếm canh đê, nào sắp sẵn đồ hộ thủy, nhân-dân chức-dịch đều chen chân ở dưới một cây nước, mà nhiệt-âm bão-thủ, nhưng tiếc thay quan trên thì rao xa không có thời-giờ mà soi xét đến cái căn nguyên những đê bị thẩm-lậu và nguy hiểm, còn đến các chức-dịch cũng không chịu bỏ lòng xem xét đến, khiến cho bọn dân phu thấy chỗ thẩm lậu thì đi ra xẻ đắp phụ, thấy nguy-hiểm thì đắm chửa cứu cứu, vẫn là đắp đê, mà thành một cách phá đê rất tàn ác.

Đáng tiếc thay, những dân phu không am hiểu đã đành, đến những người có chức trách về việc ấy, thì lại nghĩ là xác giả vi lô, không tội gì mà xuất thân vào nơi nguy-hiểm, nên ai là của thả lưu ứng, của vàng lệnh trước mặt quan trên mà thành khối được sự vỡ đê, khi bọn dân phu đã làm vỡ đê rồi, thì lại thác-ngôn rằng: vận giời bất hạnh hữu phương, ấy cái nạn vỡ đê là vì thế.

Tôi ước mong rằng các chức dịch hiểu thấu tình hình ấy mà lưu tâm về sự bảo thủ đê bối cho dân.

II

Cái lẽ đắp đê mà thành một cách phá đê, luận giả đã nói ở trên, chính luận giả đã mục-kích mà cái phương-pháp rất diệu về cách bảo-thủ để thẩm lậu, thì luận-giả cũng đã thừa hành thí nghiệm trong mười năm,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

thành công cũng đã nhiều, luận giả xin tỏ bày sau này :

Phàm những đồ vỡ đều bắt đầu thầm lậu trước, sự thầm lậu ấy tất do tổ mối, tổ kiến mà sinh ra, những đồ đã thầm lậu, tất trong đó đã có một cái tổ mối, tổ kiến lớn rồng trong đó, dài đến mấy trăm thước, tự ngoài đê vào đến ruột đê, hoặc xuôi xuống, hoặc ngược lên một đoạn rồi mới rỏ-rách vào đến trong đê, nếu cứ theo chỗ nước chảy mà cầm cự đồ đất, thì chẳng khác gì làm rộng thêm lưỡng thầm lậu, vậy thì mong sao cho được đê khỏi vỡ. Nay muốn khỏi vỡ đê, thì trước hết phải trách chỗ thầm lậu, muốn trừ chỗ thầm lậu thì phải cố thủy-thổ đi tìm mối thầm lậu, ở ngoài chân đê, nếu trong đê thầm lậu thì ngoài đê phải tìm đến ngược lên, hoặc xuôi xuống đề 1, 2 trăm thước, nếu dân thấy chỗ nào có nước đọc phùn vào trong, tất ngoài thầm lậu bắt đầu từ đó, khi đã tìm thấy chỗ bắt đầu thầm lậu rồi, thì chưa cần phải đổ đất làm gì, cứ lấy nhiều chiếu cói mà dận vào chỗ đó, trong một giờ thì chiếu chương ra, tất kín chỗ thầm lậu, mà nước không gì vào trong đê được nữa, bấy giờ sẽ khai tâm đê mà lấp những chỗ tổ mối đi, làm như thế thì tất cả công trừ được chỗ thầm lậu mà đê ít khi nguy-hiểm, chớ cứ thấy chỗ thầm lậu mà cầm cự đất ngay vào ở đó thì không những không mong gì khỏi được sự thầm lậu mà lại hình như thêm mối vỡ đê vậy.

Tôi nước mong rằng : những người có chức-trách về việc này sẽ hiểu cách trị đê thầm lậu, mà thừa hành trong khi mùa nước sắp tới đây, để phòng cứu những nơi đê bị nguy cấp, thì không những giáp được nhân-dân khỏi sự khốn-đốn, mà về đường quốc-kế dân sinh cũng có một phần trông cậy vậy.

Trần-văn-Cân.

Tin Nam-kỳ

Saigon, ngày 3 Février 1926

Kẻ cướp xe hỏa

Trong tháng décembre 1925 và tháng janvier 19.6, trên hỏa-xa Biên-hòa — Saigon, nhất là vào khoảng giữa ga Phú-nhuận đến Gò-vấp, có xảy ra nhiều việc cướp làm. Đã có các mật viên ấy-viên mật-thám đến tra xét việc ấy. Đã xét mà thì bắt được tên Đặng-văn-Dương và tên Lê-văn-Ba. Khám chứng cớ bắt được sáng. Hai tên ấy đã thú tội. Còn đương tra xét để tìm những kẻ bị lội.

Tại phủ Thống đốc

Ngày hôm qua, quan Thống-đốc Nam-kỳ có đặt tiệc khoản đãi quan sứ-thần Pháp ở Bangkok là M. Willden cùng phu-nhân, M. Percie Benoit cùng phu-nhân và mấy nhà thân-hào ở Saigon.

(Indopacifi)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quán báo, chừa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quán khắc.

Nếu ai không gửi tiền theo thì các ấy nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

VĂN UYỂN

Lưu Bình Dương-Lễ diễn ca

Nước ta bạn nghĩa hai người,
Lưu-Bình Dương-Lễ nghĩa đời dễ đâu,
Lưu thời quê ở Bắc-châu
Sơn-tây sang để bạn hầu Dương công.
Hai người kết bạn đồng song,
Một đêm một sánh dốc lòng phụ nhân.
Chẳng khoe gặp hội trường văn
Dương đã chiếm được bảng xuân đề rồi.

Lưu thời lạc-đệ gặm ngùi,
Đan bìu lìu bọng mài giải sử kinh
Gởi cho bữu chí cánh thành
Phượng mai kim bảng để dành lại khoa.
Ơn trên mưa đượi móc sa
Dương làm ấp-lễ một tòa hiển vinh.
Lưu nghe rằng bạn cũ mình,
Đường đi lấng trở tới thành Dương công.
Hỏi mới ra cũng thọ thàng,
Biết lòng có ở như lòng được chăng?
Bước đi một bước một dừng,
Bóng chiều đã sẽ độ chừng ngang vai
Dòi chân vào đến sảnh ngoài,
Dương liền tác dạng lắm đều kiêu nhân.
Sai hầu dọn rượu tiễn chân
Cơm vàng rau đỏ lấm phần xem khinh
Lưu ngồi mình nghĩ lại mình,
Đem thân mà lạy người khinh làm gì.
Kém chăng có một chữ thi,
Cánh lông gặp gỡ bay thì đến đâu.
Thôi thì về chốn thư lâu,
Gối Ôn mãn Đồng đợi hầu khoa thi.
Dã người Lưu mới ra đi.
Đến Nghênh-xuân-quán đã thi giải phiên,
Dương xem Lưu đã hăng miền
Gọi Châu-long lại nhủ khuyên mấy lời
Rằng ta bạn nghĩa chơi bời,
Mong sao Lưu được nên đời hơn ta,
Vàng đây nàng phải theo ra,
Nuôi Lưu cho đỗ rồi ra sẽ về.
Châu vâng lời tới đề huề,
Đến Nghênh-xuân-quán tỉ tê với chàng
Rằng tôi chút phận hồng nhan
Con nhà phiệt duệ nhỡ nhàng thất gia
Thấy người là đứng tài hoa
Nàng khăn sửa túi thật là ơn thay
May sao may kẻo là may,
Lưu rằng nàng ấy về ngay quê nhà.
Đặt đồ mà dụng nên nhà,
Chứ làm đài chốn vào ra đôi đường.
Lưu thời đèn sách ngoài tường
Châu-long chăm việc thu buồng ở trong.
Nhân khi đèn sách thung dung
Chàng Lưu mượn ngỏ tỏ lòng nước mây.
Nàng rằng trăm lạy xin thầy.
Bằng vàng rồi sẽ định ngày rước hoa.
Lần lần năng lại mua qua
Triều-đình có chỉ khai khoa cầu hiền
Lưu vào nộp quyển đề tên.
Ba kỳ vàng vẫy danh truyền khôi khoa
Tin đưa tiệp báo về nhà
Châu-long sắm đủ những đà thiếu chi
Sắm rồi nàng lại lánh đi.
Khi Lưu về tới tưởng thì là tiên
Dương mừng nay được bạn hiền
Đem thêm lễ vật rang liền mừng Lưu
Rằng ta bạn nghĩa giao du
Văn chương trị kỷ thuyền trò chẳng
tầm
Trí âm được gặp tri âm,
Mỹ anh sang phả lịệc mừng cùng tôi,
Lưu đà trước đã giện rồi,
Nỗi lời cũng tạm chân rồi theo sang
Cùng nhau kể chuyện mọi nàng:
« Bàn vì thuở trước giữa đường gặp tiên,
« Công danh nay đã phỉ nguyền ấy,
« Về nhà tiện đã thăng thiên bao giờ.
Trương đà cười nói thẩn thờ:
« Xin anh thong thả hãy giờ thấy tiên »
Nói rồi truyền dọn rượu liền.
Châu long bưng chén mời khuyên
dịu dàng
Lưu coi thấy sự tỏ tường.
Rằng: « nông đức ấy nghìn vàng chưa
trả
« Từ rày xin phải ân cần.
« Xưa đã lỗi đạo nghìn phần thác cho ».
Bạn hiền tiếng để nghìn thu,
Thương tri nhớ thủ mới là tương tri.

Trần-năng-Ký

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	20 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 15
— nhì,	—	10 45
— ba,	—	9 45
Thóc hạng nhất,	—	6 60
Bắp ngô	—	5 80

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Février 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 15 f. 20.

Thị giá quốc trái.

Ngày 2 février 1926.

3 %.....	63
3 1/2 %.....	
4 %. 1917	48 f. 10
4 %. 1918	47 f.
6 %. 1920	65 f. 05
5 %. 1920	74 f. 65

Ngày 3 février 1926

3 %. vinh viễn	49 f. 55
5 %. 1915-1916	57 f. 62

Quan Toàn-quyền đi Lào về. — Quan Toàn quyền cùng quan Khâm sứ Trung-kỳ đi Lào về đến sáng mai sẽ tới Thanh-hóa. Các ngài sơi cơm sáng tại Thanh-hóa. Chiều mai thì quan Toàn-quyền và quí phu-nhân cùng các quan văn võ phòng ngài sẽ tới Hanoi.

Trong ngạch cai-trị. — Quan cai-trị hạng nhì Mathieu được nghỉ giả hạn 6 tháng.

Chức chánh tòa nhì phủ Thống-sứ. — Quan phó cai-trị hạng nhất Loizer tòng-sự tại tòa nhì phủ Thống sứ nay cử làm chánh tòa Ấy kể từ ngày 1er février 1926 thay M. Tastes về nghỉ.

Cấm bán chất nổ cho ba tỉnh biên giới phía Bắc. — Vừa có nghị-định cấm đem xuất-cảng ở Bắc-kỳ sang ba tỉnh Vân-nam, Quảng-tây và Quảng-đông những chất dùng làm thuốc súng và thuốc nổ. Trừ ra khi nào có nghị-định quan Toàn-quyền cho phép riêng thì không kể.

Tòa án sơ thẩm. — Tòa án sơ thẩm đã họp tại tòa Thượng-thẩm ngày hôm qua để xét các việc sau này :

Việc công ti « Société française de colonisation » ở Trung Bắc-kỳ kiện phủ Toàn-quyền (chuyện mỏ Alpha)

Việc Clop kiện phủ Toàn-quyền (việc mỏ Dalia)

Việc Berck kiện phủ Toàn quyền, (việc mỏ Beta),

Việc Rétif kiện phủ Toàn-quyền, (việc mỏ Comma)

Việc Raytonet kiện phủ Toàn quyền,

Việc Nguyễn-duy-Si và mấy người nữa xin trừ thuế môn bài trong năm 1925

Việc Mme Julie Clonet xin giảm thuế môn bài năm 1925

Việc M. Latlier xin bớt thuế xe,

Việc nhà Chung xin bớt thuế thổ.

Việc MM. Vũ bá Phú, Giáp-đăng-Can và Trần-thị-Tín xin bớt thuế lái hè.

Việc MM. Vũ thanh-Bông, Tạ-văn-Tía, Nguyễn-ly-Thông, Vương-vĩnh-Tuy, Nhữ-văn-Cau, Lê-văn-Thiêm, Graceau, d'Argence, Jonquet, Bo, é, Vernenil và Gravera xin giảm thuế thổ

Việc viên đội Saramona ở Huế xin trừ thuế thân.

Việc MM. Lê-văn-Hào, Trần-văn-Cam, Nguyễn-thị-Tuan, Đặng-thị-Khang, Nguyễn-thị Bé, Phạm-thị Lan xin trừ thuế môn bài.

Việc MM. Trương-tự-Vinh và Đặng-Du ở Quảng nam và Mme Jeanne Tabary ở Hanoi xin giảm thuế môn bài, vân vân.

Những việc kể trên ấy thì đến phiên ngày 17 février Hội-đồng sẽ quyết định.

MẤT CON

Tôi có lời trình các ông các bà biết cho rằng : Tôi có một đứa con gái lên ba tuổi tên gọi Ngô thị Thư : bị người ở già vừa mới ở trong một giờ mà ẵm đi mất, từ hôm mồng hai tháng chạp ta đến giờ. Vậy xin các ông các bà giả tâng thương nhà mất con mà làm phúc bảo cho hay biết thư hộ cho thì tôi xin trọng tạ.

Cháu lên ba tuổi mới biết đi, biết nói, người mảnh giẻ, trắng trẻo, xấu, lắc đi thì tóc sẻ tới Nhật bả, tai chưa xâu, tóc hơi đỏ, mắt hơi trôn mà thẳng, hơi dài đồng tiền. Gần cổ tay có vết chàm, độ bằng đồng trinh.

— Xin các ông các bà sẵn lòng mà mách bảo cho, thì tôi xin kính tặng tiền lộ phí là hai chục : hay là có ông, bà nào mua nhận phải cháu, thì cho xin chuộc lại, hết bao nhiêu tôi xin chịu, không dám phàn nàn, tôi thôi chi cả. Tên và chỗ ở tôi là : Ngô-văn-Cát, ở phố Hàng-Bông, số nhà 145, Hanoi.

Cần-bạch

5.547

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỞ HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3003

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

校學北中

22, phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG: PHẠM HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mới ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy độ 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người sành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Thi vào sở Họa đồ. — Kỳ thi học trò hội họa (élève-dessinateur) vào sở Họa-đồ (Service géographique) mà bản báo đã đăng trước thì đến ngày 8 février 1926 hồi 7 giờ 30 sẽ mở ngay tại sở Họa-đồ.

Sở tên những người ứng thi đã yết tại cửa sở Họa-đồ từ ngày hôm nay.

Chọn đá thử vàng. — Đó là tên một vở kịch hát chèo cải-lương của M. Nguyễn-ngọc-Châu soạn. Truyện nói về sự kén chọn cầu một đôi giai tài gái sắc, vì sự kén chọn ấy mà ba sinh được phỉ mười nguyền. Toàn bịch chia ra ba hồi, hồi nào coi hồi lễ cũng vui.

Sách in tại Thanh-niên ấn quán, giá bán ($ 30

Muốn biết lịch sử ông Phan-bội Châu và cái án lăng lẫy của ông tại Hội-đồng đề-hình mới rồi thì nên xem quyển sách của bạn ở báo *Trung-Bắc-tân-văn* đã xuất bản, có biên chép đủ lời tranh biện và các lời biện thuyết của hai luật sư cãi cho ông Phan. Những lời tranh biện và những lời biện thuyết ấy duy có báo *Trung-Bắc-tân-văn* là biên được hết.

Giá bán một quyển 12 xu.

Recommandé thì gửi thêm 8 xu là hai hào.

Mỗi quyển trang đầu có một cái ảnh ông Phan-bội-Châu.

Mua buôn và mua lẻ hỏi tại nhà in báo *Trung-Bắc tân-văn.*

Hội nó thun Đông Triều ở Uông-bí cần dùng người thầu khoán về việc làm đường sắt hầm mỏ than, mỏ đá v. v.

5.534

KÍNH CÁO

M. Rigal, làm việc tại sở Mật-thám Hanoi, có lời kính cáo để các người buôn bán biết rằng, ông ấy mua hàng gì của ai chẳng đòa trả tiền ngay cả. — Vì thế, mà ông không nhận trả một thứ tiền nào của ai mà biên tên ông nợ. 5544

QUÀ TẾT

Nhân dịp tết Annam kể từ ngày 1er Février cho đến 13 Février 1926, hiệu Bảo-chế L. Blanc, số 31 phố Paul-Bert có lời kính cáo để quí khách biết rằng :

1. Ai mua hàng từ một đồng trở lên thì bản-hiệu xi biếu một chai nước hoa nhỏ.

2. Ai mua hàng từ hai đồng trở lên thì bản hiệu xin biếu một chai nước hoa lớn. 3003

Ai tín. — Bổn quán được tin buồn rằng bà cụ quản sinh ra ông giáo Cù đã tạ thế tại quí xứ, số 16, phố hàng Giấy. Bổn ngày 5 février 1926 sẽ đưa đám.

Trong dịp buồn rầu này bản quán có lời kính viếng cụ và chia buồn cùng quí quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau đớn có lời phó-cáo để các ông, các bà cùng các thân-bằng cố-hữu biết rằng cụ tổ mẫu chúng tôi là :

Cụ HƯƠNG THỊ-PHẨM

(Cụ Quản sinh ra ông giáo Cù)

Hưởng thọ 85 tuổi

Mới tạ-thế ngày 22 tháng chạp ta, tại phố Hàng Giấy, số 16. Chúng tôi định đến 23 tháng chạp ta (5 février 1926) sẽ làm lễ tắt đi, an táng cụ chúng tôi tại địa-phận làng Bạch-mai.

Nội-tán : Nguyễn văn Ấn, Nguyễn-v-Trạch,
Hàn thư : Trương thị-Phác,
Nữ-tán : Nguyễn thị Phác,
Tế-tán : Đỗ văn-Thảo,
Tăng-tôn : Nguyễn-văn-Ái, Nguyễn-văn-Kim, Nguyễn-v-Lực, Nguyễn-thị-Sửu, Đỗ văn-Thai, Đỗ thị-Công, Đỗ-thị-Hinh, Đỗ thị-Hải, Đỗ thị-Giáp.

Lời đang báo này thay giấy cáo-phó

NHƯỜNG LẠI VÌ ĐI XA

Một cái cửa hàng buôn bán (Fonds de Commerce) ở giữa thành-phố Hanoi.

Hỏi tại bản-quán.

5.529

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh đong cảy nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm, điều gì xin viết thư đến.

3009

Số 28

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tạng duy hàn biết là không khỏi bị hại, mới bảo *Lý tăng* rằng :

— Ngài cầm quyền-chính trong nước, ngày nay nước mất, lại để cho *Tạng duy-hàn* này phải chịu tai vạ là nghĩa làm sao.

Lý-tăng không biết trả lời thế nào, sư ấy bỏ tiệc mà quay đi. *Tạng-duy-hàn* theo tên quân cầm sở về-tư, trông thấy *Trương ngạn-trạch* đang ngồi-ngoảng ngồi tại đấy.

Trương-ngạn-trạch trách mắng *Tạng-duy hàn* mà rằng :

— Ngày nay sự thế đã đến thế này, ông bảo thế-nào ?

Tạng duy hàn quát to lên mà mắng rằng :

— Nhà ngươi đem quân đi đánh giặc, không công bị tội, ta cứ gỡ cho, lại xin cho được giết hình-quan và đi trấn thủ một phương. Nay nhà-ngươi phụ ơn trời-đình như thế, ta còn nói gì nữa. Bây giờ nói với bọn ta ngươi, chỉ có liều mình một chết mà thôi.

Trương ngạn trạch nghe nói, có ý hổ-thẹn, nhưng cũng miễn cưỡng truyền cho quân-sĩ đem *Tạng duy-hàn* giam vào một chỗ. Kinh thành *Đại lương* bị quân *Khiết đan* cướp phá trong hai ngày, kho tàng khánh kiệt, chẳng còn tí gì cả.

Trương ngạn-trạch tự khắc mình có công, trong các lá sớ dâng về bốn chữ đại-tự rằng :

« *Xích-tâm vị chả* ».

Trương-ngạn trạch bắt *Tấn chúa* phải tức khắc dọn ra ở *Khai-phong-phủ*, không được chậm trễ một chút nào. *Tấn-chúa* lo sợ, lại có ý muốn thu lấy những vàng ngọc châu báu tại trong nội-khố.

Trương ngạn-trạch quát to lên mà bảo rằng :

— Những bảo-tàng này đều là của *Đại liêu hoàng-đế* cả. Một người tội-tội đã mất nước rồi sao được thu lấy mà đem giấu đi.

Tấn chúa liền đem những bảo-tàng trong nội-khố giao cả lại cho *Trương-ngạn-trạch*, không dám đem đi mảy. *Trương-ngạn-trạch* thấy người mẹ *Thạch điện hậu* có nhan-sắc xinh đẹp, sai quân đi gọi vào để hầu-hạ giường gối.

Trương-ngạn-trạch sai thiết-kỵ đi khắp các nơi, khiến cho trong ngoài không truyền báo tin tức với nhau được. Lại sai người giết chết *Tạng-duy hàn*.

Khi *Tạng-duy hàn* đã bị giết chết rồi, *Trương-ngạn-trạch* sai người lấy giải lưng buộc vào ngang cổ rồi kéo vua *Khiết đan* nói là *Tạng-duy hàn* sự tội, hiện đã tự thắt cổ mà chết. Vua *Khiết-đan* nghe báo, cũng có lòng xót thương.

Bọn *Cao-hành-châu* và *Bì-ngạn-khanh* đều kéo nhau đến xin đầu hàng với vua *Khiết đan*. Vua *Khiết-đan* trách rằng :

— Các ngươi có còn nhớ những việc trong khi chiến-trận tại *Dương-thành* hay không ?

Bì-ngạn-khanh nói :

— Trong khi hấp hối giờ, kẻ hạ-thần chỉ biết có *Tấn chúa*, không biết ai cả. Ngày nay sống chết tùy lượng, còn các việc trước, kẻ hạ-thần không nhớ tới nữa.

Vua *Khiết-đan* cười mà tha cho, Ngày hôm ấy vua *Khiết đan* lại tay viết tờ chiếu ban cho *Tấn chúa*. Tờ chiếu như sau này :

« *Đại-liêu hoàng-đế có tới truyền bảo cho chúa Thạch-trùng-qui biết rằng : chúa đừng có lo sợ, rồi tự sẽ có cho được một chỗ yên thân.*

« *Cái ấn quốc bảo đem nộp tự đây, không phải là thật, vậy nên mau mau đem cái ấn thật đến nộp, chớ có chống cự mệnh ta* ».

Tấn chúa tiếp được tờ chiếu, sai người đến tâu với vua *Khiết-đan* rằng :

— Khi tiên-đế tôi vào đất *Lạc-dương* thì *Đường chúa* trước đã đốt cháy cung-điện, cái ấn quốc bảo ấy, không biết đi đâu mất. Còn cái ấn quốc-bảo này là tự tôn-đế tôi làm ra, chứ không phải dám lén dối vậy.

Vua *Khiết-đan* phán hỏi các quan triều-thần, các quan triều-thần đều nói là cái ấn quốc-bảo cũ thật quả không sai.

Triệu diên-thọ tâu với vua *Khiết-đan* rằng :

— Thánh suy thế bởi sẽ trời, bậc đế lấy được nước *Tấn*, nên bắt *Tấn-chúa* phải ngậm ngọc bích đi sau đó, và các đại thần phải xe-cộ quan ra đón ở ngoài đó.

Vua *Khiết đan* nói :

— Ta cho người đem quân đánh lấy *Đại lương*, chứ có phải tự *Tấn-chúa* xin hàng đâu mà bắt người ta như thế.

Vua *Khiết-đan* không nghe lời *Triệu-diên thọ*, chỉ truyền lệnh phải bắt cho được *Cảnh diên-quảng*. Ngày hôm sau, vua *Khiết-đan* ngự tại *Phong-khâu*, bỗng nghe báo có *Cảnh-diên-quảng* đến.

Vua *Khiết-đan* liền gọi vào mà trách mắng rằng :

— Chỉ vì nhà-ngươi mà khiến cho hai nước hết hòa. Nào 10 vạn quân đã mất quay về, bây giờ ở đâu ?

Cảnh-diên-quảng tâu rằng :

— Nếu hạ-thần chưa hề có nói câu gì bao giờ, xin bệ-hạ chớ nghe lời người ta nói dối.

Vua *Khiết-đan* liền gọi *Kiều-sinh* đến đối-chứng. *Cảnh-diên-quảng* bèn đến cởi khố không chịu nhận. *Kiều-sinh* đưa mảnh giấy ngày trước cho xem, bấy giờ *Cảnh diên quảng* mới chịu nhận tội.

Vua *Khiết-đan* đem mười việc ra trách mắng *Cảnh diên-quảng*. Khi *Cảnh diên-quảng* phân nhận một việc nào thì vua *Khiết đan* lại gạo một cái thẻ để ghi cho nhớ. Đến khi đã gạo được tám thẻ, vua *Khiết-đan* bảo rằng :

— Thế này thì dẫu giết chết cũng đã đáng tội.

Nói xong, truyền tả hữu đem ra, giải đến pháp-trường để định tội. *Cảnh-diên quảng* sắm sửa không biết dường nào, đến bàn ly với đây lưng tự thắt cổ mà chết.

HỒI THỨ VII

Vua *Khiết đan* hỏi quần-thần rằng : *Tấn chúa* là *Thạch-trùng-qui* cùng các quan triều-thần đang đi đâu mất, rồi đem nhau ra phía ngoài thành, qui ở bên đường để đăng biểu xin tự tội.

Vua *Khiết đan* truyền cho đứng dậy và tỏ lời phủ-dụ. *Tấn-chúa* là *Thạch-trùng-qui* cùng thái-hậu phải lui ra ở ngoài cửa *Phong-khâu*.

Khi vua *Khiết đan* thấy ngựa tiến vào trong thành, trăm họ đều sợ chạy. Vua *Khiết đan* sai người thân-dụ rằng :

— Ta đây cũng là loài người, cưu chi mà trăm họ các ngươi sợ hãi như thế.

Mới đến tuần tiết hôm ấy, vua *Khiết-đan* mới ra, đóng quân ở *Xích-viên*. Ngày hôm sau, trăm họ đều đăng tờ để xin lập *Trương-ngạn-trạch* là một người trong dòng vũ-đức, làm chủ hai trăm họ trong thành. Vua *Khiết-đan* thấy vậy liền giận, truyền cho tả-hữu trói *Trương-ngạn trạch* để đưa ra chém.

Trương-ngạn trạch kêu rầm lên rằng :

— Kẻ hạ-thần có công to lấy được kinh thành *Đại lương*, có nào bị-bỏ lại trị tội ?

Vua *Khiết-đan* bảo rằng :

— Bởi thất-phu vô-tri lấy làm đau-lòng chiến-sĩ vậy. Nếu ta không có ơn mày thì nào mày bị sinh ra một thằng *Trương-ngạn-trạch* nữa !

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 châu-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về dưỡng tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
và chất : Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp 3001

Ở NHÀ CHANSON & Cie
58, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có đủ các thứ đĩa hát hiệu VICTOR chạy kim hát cái lương : hát chèo, hát cô-đầu, tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Cao-mên, tiếng Saigon, lấy tiếng trong nhất, mới về rất nhiều.
Victor 18 — 40 $ 00
Mỗi đĩa bán 1 $ 80
Ngài nào có máy chạy ngược thách mà muốn mua đĩa chạy kim, thì có đến bán hết m, vì bên hiệu có máy chạy ngược thách re chạy kim được mà không tổn bao nhiêu. 5 42

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54 Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :
Peptonate de fer MONTÈS
Trước mỗi bữa ăn chính uống mấy lọ.
Giá tiền 0 $ 80 3001

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1 $ 30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0 $ 80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 4

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.
Mắc bệnh ghip, sốt nhiều, nhức đầu, đau ê khắp xương.
Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :
Cachets du Docteur Rascol
0 $ 60 một ống sáu cachets
3001

Thăng thưởng trong ngạch công-chính (*Tiếp theo*) — Các viên-chức tòng-sự trong ngạch công-chính có tên sau này đều được thăng thưởng về dịp tết tây vừa rồi :

Thăng thư-ký hạng năm : MM. Lương-đình Oánh, Đỗ-đình-Quế, Lê-đức-Nhu, Lê-đình-Vĩ, Lương-văn-Bái, Ng-văn-Lực, Trần-huy-Phương, Lê-văn-Mậu, Ng-đình-Nghĩa, Phạm-hữu-Lương, Đặng-thông-Dung, Trương-văn-Hương, Vũ-hữu-Lai, Nguyễn-văn-Quán.

Ban hội họa

Thăng hội-họa thượng hạng ngoại hạng : M. Vũ-nghĩa-Ký.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng nhất : MM Phạm-văn-Cương, Trần-văn-Giang.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng nhì : MM. Lê-văn-Khương, Đinh-văn-Hải, Ng-đình-Đức.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng ba : MM. Ng-hữu-Qui, Trịnh-khắc-Minh.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng tư : MM. Mai-sông-Thiều, Ng-dương-Thạch.

Thăng hội-họa hạng nhất : M. Ng-huy-Ngọc.

Thăng hội-họa hạng nhì : MM. Vương-văn-Khoan, Văn-tuân-Mới, Phan-v-Nhon.

Thăng hội-họa hạng ba : MM. Ng-đình-Trị, Ng-tiêu-Trang, Trần-đức-Ký, Ngô-v-Chất.

Thăng hội-họa hạng tư : M. Lê-hiêm-Trịnh.

Thăng hội-họa hạng năm : MM. Ng-hữu-Dayêc, Phạm-văn-Thanh, Trần-Hải.

Ban thư-ký khai khoáng

Thăng thư-ký thượng hạng ngoại hạng : M. Nguyễn-Lữ-Tuấn.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng ba : MM. Trương-văn-Ninh, Trịnh-khắc-Doãn.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng tư : Ng-văn-Thập, Đỗ-văn-Hanh.

Thăng thư-ký hạng nhất : MM. Lê-văn-Lăng Vũ-duy-Vân, Augus'e Vo dit Delacruz.

Thăng thư-ký hạng nhì : MM. Ng-khắc-Định, Tạ-v-Chẻo, Ng-văn-Biật, Lê-văn-Thanh, Trần-ngọc-Try, Phạm-xuân-Thống, Lê-văn-Thịnh, Ng-văn-Tèn.

Thăng thư-ký hạng ba : MM. Ng-si-Quyền, Phạm-đình-Lan, Mai-v-Minh, Trần-vĩnh-Bích, Ng-huy-Quỹ, Phạm-ngọc-Chân, Ng-duy-Nguyên, Đinh-ngọc-Anh, Trần-xuân-Bằng.

Thăng thư-ký hạng tư : MM. Trần-quý-Quyah, Hoàng-v-Xuân-dit-Mai, Nguyễn-Phú, Ng-vi-n-Ktang, Ng-đình-Nhâu, Ng-thế-Phổ, Trần-thanh-Tinh, Ng-văn-Khoa, Trần-hữu-Nhượng.

Thăng thư-ký hạng năm : MM. Trần-văn-Minh, Ng-xuân-Thiều, Đỗ-khắc-Chất, Đỗ-Khôi, Trần-ngọc-Liêm, Ng-văn-Quí, Vũ-văn-Định, Ng-ngọc-Thu, Trần-v-Nhiêu, Phạm-đức-Quang Nguyễn-khắc-Cẩn, Hồ-v Bôi, Phạm-văn-Hàm Ng-văn-Sơn, Ng-văn-Tế, Ng-văn-Tăng, Phạm-ngọc-Hồ, Ng-hữu-Khang dit Quan-Ngọc, Cao-quang-Mậu- Ng-văn-Ban.

(Còn nữa)

MỘT DỊP RẤT TỐT

Bán xe ô-tô « Buich » 14 mã-lực, 7 chỗ ngồi, còn mới, dùng rất ít dầu sáng, máy bơm sáng « Zénith ». Bánh sơ-cua cao-su mới. Giá 1.400 $.

Hỏi tại nhà Chabot, 49 bis, rue Paul-Bert, Hanoi. 5.545

Chương-trình chiếu bóng :

CINÉMA PALACE
Từ thứ tư 3 đến thứ ba 9 Février 1926
Phim ảnh An-nam !!!

UNE EXCURSION EN BAIE D'ALONG
Du-lịch vịnh « Baie d'Along »

LE CHEIK
Chúa-tể dân Arabe
Chuyện rất lý-thú !!! Hết hay !!!
Artistes Ayres và Rodolph Valentino đóng trò rất khéo

FAMILY-CINÉMA
Từ thứ tư 3 đến thứ sáu 5 Février 1926
Phim ảnh An-nam !!!
Du-lịch vịnh « Baie d'Along »

NGƯỜI CON GÁI ẤN GIA TẠI Ở CỬU LAO XA MÙ TÍT
Hết thứ 2 và thứ 10

3.008

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

TANATE de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh ngào.

3001

MỚI XUẤT BẢN

Sách thuốc cho dân bà con trẻ, cần cho mọi nhà

SẢN DỤC CHỈ-NAM

Soạn giả : Nguyễn-văn-Luyện, Y-sĩ tại Bắc-kỳ

Có bài tựa của : Docteur H. Coppin, ancien Interne des Hôpitaux de Paris

CHIA LÀM BA PHẦN :
I. — Cách trông nom cho người sản-phụ.
II. — Cách chăm nuôi trẻ con.
III. — Các chứng bệnh của trẻ con.

Sách dầy 200 trang, có ảnh, có vẽ, giấy tốt bìa đẹp
Hiệu Thuỵ-Ký, 98, Phố Hàng Gai, Hanoi xuất bản
Bán ở các hiệu sách. . . . . giá : 0 $ 75

Hiệu thuốc Pharmacie **CHASSAGNE**, 59, Rue Paul-Bert có nhận bán và từ nay đến 8 Février 1926 bán chiếu khách... 0 $ 65 một quyển
3002 Ở xa gửi thêm cước phí (recommandé). . . 0 $ 20

Sổ mật-thám. — Vì không có các chân cựu-binh tình-nguyện cho nên những người có tên sau này được bổ làm mật-thám ăn công nhật, lương mỗi ngày 7 hào : MM. Ng văn-Minh và Trương-đình-Thi.

Thăng cử mới. — Ng-văn-Hai 47 tuổi, dáng thể thuế thân của người khác; Ng-văn-Thi 20 tuổi nhà ở đường Huế, ăn cắp gặt của Lưu-văn-Phúc ở làng Mậu-nha (Hà-đông) qua Hanoi mất 40 đồng; Tô-Chúc tức Cương 19 tuổi ở làng Thụ-điền phủ Kiến xương tỉnh Thái-bình bị kiện là ăn cắp bạc của một người đi-bộ Tây ở Hanoi thì nay đều phải bắt giam để xét hỏi.

— Theo lệnh quan Biệt-lý, sở mật-thám đã cho xét về việc một hiệu tơ ng thành phố mất trộm ba kiện trác bâu giá hơn 1000 đồng.

M. Blanc làm cho một hiệu buôn tạp tại hàng Cơm Coq d'or bị kẻ trộm lấy mất một cái ví đựng 420 phật lăng và 40 đồng bạc.

Chết ở tàu thủy, — Ng-thị Gật, buôn bán ở Đầm-hồng, Tuyên-quang đi chiếc tàu thủy *Yên-bay* về tới Hanoi thì phải bệnh chết, xác thì đã cho đem vào nhà xác Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng bảo-cử. — Đến thứ bảy 6 février, đúng 9 giờ rưỡi sáng, hội-đồng bảo-cử sẽ họp tại buồng hội-đồng tòa Đốc-lý để soát lại sổ bảo-cử năm 1926.

Sổ sinh-tử giá-thú. — Sổ sinh tử giá-thú về tháng janvier 1926 như sau này :

Người Âu

Sinh : 6 con giai và 2 con gái ; cộng là 8 người.

Hôi : 4 đám

Tử : 1 đàn ông và 1 trẻ con ; cộng là 2 người.

Người Nam

Sinh : 145 con giai và 95 con gái ; cộng là 240 người.

Hôi : 3 đám.

Tử : 33 đàn ông, 24 đàn bà và 33 trẻ con ; cộng 95 người.

Người Khách

Sinh : 14 con giai và 12 con gái ; cộng là 26 người.

Tử : 13 đàn ông, 3 đàn bà và 2 trẻ con ; cộng là 18 người.

Việt Nam nhân-công liên-hiệp hội. — Tối 6 tòm có tin Việt-Nam nhân-công liên-hiệp hội sắp thành lập đến giờ thì xem ra những người trong các phái lao-động đều có lòng hoan-nghênh mọng mỏi lắm.

Mục đích của hội này nghe đâu là giúp đỡ lẫn nhau trong khi đau ốm, không công việc gì khi già-yếu và bệnh vực quyền lợi cho nhau, chứ không như ý tưởng của nhiều người hiểu lầm là một thứ hội chỉ ái hữu, tác chất là bết chuyện mà thôi đâu. Thấy rõi hội liên-hiệp đó sẽ xin phép mở rộng cả hai kỳ, những người lao-động trong các hạng đều có thể xin nhập hội được cả, không phân biệt là nghề-nghiệp gì tiện, miễn người nào cũng có *phẩm-hạnh*, (chứ không phải là *tư-cách*) không can án lỉu nào, thì hội sẵn lòng hoan nghênh.

Đây là mới biết tâm tắt có thế, khi nào hay tin gì khác sẽ lại đăng báo để độc-giả rõ.

Giải vận tòa án. — Tên Lê-văn-Thụy 23 tuổi làm nghề kéo xe, nhà ở phố Strasbourg, bị thua ăn cắp 170 đồng, năm đối xuyến vàng đáng giá 400 đồng và một cái đồng hồ quả quít có cả dây đeo đáng giá 25 đồng của Mme Lê-thị-Ảo ở phố Đường-cát nên phải tống giam để giải vào tòa án xét.

Trẻ con nghịch quá. — Hồi 17 giờ hôm thứ ba mặt đứa trẻ con giai lên 6 tuổi là con Vương-trinh-Phan, nấu bếp cho một ông sếp ga, thấy một cái xe chở hàng điện ở phố Lanessan thì trèo lên chơi nghịch. Giữa lúc ấy tên phu dắt cái xe hàng vô ý cho xe chạy lên thắng bé ngã nhào xuống đường để bánh xe đè lên một bên đùi, nhưng may không đến nỗi gẫy dập đâu cả, phúc quá. Những nhà có con em còn nhỏ nên xem đó làm gương mà năng ngăn cấm chúng, chẳng có khi khốn.

Trẻ con lạc. — Mme Ng-thị Phúc ở số nhà 90 phố Clémenceau trình lục một đứa con gái tên là Hồ, năm nay lên năm tuổi, từ sáng ngày 2 février 1926.

Bắt tờ bắt lương. — M. Ng-văn-Trạc làm thợ rèn ở Chợ-con có đơn thưa đứa ở gái tên là Ng-thị Nết ăn cắp hai chục bạc và cái áo bành-tô đáng giá 2 $ 80 rồi trốn đi mất.

TIÊN-YÊN (Hải-ninh)

Tiệc tiễn quan đại-lý R'chand về Pháp. — Mới đây được tin quan đại-lý Richaud, đại-lý Tiên-yên, về Pháp, các ông lòng-sự các sở có đặt một tiệc tiễn hành rất lịch sự để tiễn ngài và nhân tiện để tiếp quan đại-lý [illegible] mới đến.

Quan đại úy R'chand đến trọng nhậm hạt Tiên-yên từ năm 1923 đến nay gần 3 năm giời, bao giờ ngài cũng tỏ ra một vị quan cai-trị có nhân từ, độ lượng, nhân dân trong toàn hạt được nhờ ngài lắm ; các công việc như việc đường sá, cầu cống, nhờ ngài mà nay đã mở mang ra nhiều, chẳng bao lâu sẽ có thể đi ô-tô được.

Thường tình một vị quan cai-trị mà bước chân ra đi bao giờ cũng có cuộc tống tiễn, nhưng nhiều khi chỉ là cái cho mất bề ngoài, vì tết mấy khi đã có thật tình quyến luyến. Bỏ với quan đại-úy Richaud thì không thế ; không phải là ngài đã tư mở-đay cho ông này, chạy phẩm-hàm cho ông nọ, mà quyến-luyến ngài đây ; quí mến ngài là quí mến cái lòng, quảng đại, cái lòng yêu-mến người Nam của ngài, ấy chính vì thế mà ngài đi ai cũng tiễn.

M. Vũ-ngọc-Tương, thầy thuốc thú-y ở Mancay hôm ấy đi kinh-lý hạt Tiên-yên cũng có dự tiệc, và đến khi nồng champagne, có đứng lên đọc một bài diễn-văn thay mặt anh em chúc ngài về quí quốc và tỏ lòng mến tiếc ngài, sau nữa chúc mừng quan đại-úy Chevalier mới đến và kể những điều nguồng vọng của dân bản hạt ở ngài thế nào.

M. Tương đọc xong, bài quan đại-úy có đáp từ hồi lâu, rồi đó chuyện trò vui vẻ mãi gần 10 giờ đêm mới tan.

Nị T. T.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất mau, khi huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phôi lom chom hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không cay lợm giọng bao giờ !
Bát thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
ẤY LÀ :
Thuốc nước bổ huyết
3001 MÀU BÒ 1 $ 40

Cuộc thi thơ

Của Nhà-văn-Quốc-ngữ cổ-động

MMMDCCXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu từ xưa mạnh mạch chung,
Lễ-nhạc mở nền cung điện lý,
Cương-thường dựng cột nước non Hồng
Hóa-công bút dặm dòng sông Nhị,
Sử-biều gương soi đỉnh núi Nùng,
Nhẫn nhủ làng nho trông đó tá,
Các cao bia thọ nước hồ trong.

MMMDCCXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mấy nhận cung-tường bát ngát trông,
Triều Lý mở mang nền triết học,
Non Nùng thấp thoáng ánh hoa-đăng,
Cổ cung còn hoàng hương thi-lễ,
Cổ mộc như truyền vững đạo chung,
Con cháu rỡng tiếc nên kỷ-niệm,
Công-hầu khanh tướng tới đường chung.

Trần-Ruột, làng Quán-phương, Nam-định

MMMDCCXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu dựng từ triều đức Lý tông,
Bút thánh xuân thu in sóng Nhị,
Bia thần khoa-giáp ngất non Nùng,
Hán Tần thừa trước gương còn tỏ,
Âu Á chiều nay nước vẫn trong,
Khua tỉnh quốc-hồn vang bốn cõi,
Rừng nho đèn tỏ khắp trời đông.

Đông-tác, Nguyễn-huy-Cư, Hưng-yên

MMMDCCXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo ngay-ngưa ngửa với trông,
Bến thánh sâu dài dòng sóng Nhị,
Nền văn bền vững ngọn non Nùng.
Làm gương rạng luân-lý treo kim cổ,
Dựng mối cương-thường cõi Á-đông,
Chẳng những riêng ai người giáp-bảng
Thương nông công cổ thấy tôn sùng.

Nguyễn-Dương, Quảng-ngãi Thụ-xá

MMMDCCXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ còn đây đạo chẳng cùng,
Cấy cỏ đất Chu cười gió Á,
Cung-tường đời Lý vững non Nùng.
Văn đủ mối mặt nền hoa gấm,
Miếu vẫn bền chân khoảng núi sông,
Nào tiếng huyền-ca dòng lễ nghĩa,
Tấc riêng hoài-cổ với ai cùng.

Nhạc-anh, Hoàng-v-Trung, Bắc-kan

MMMDCCXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu hãy còn đây đạo chẳng cùng,
Cấy cỏ đất Chu cười gió Á,
Cung-tường đời Lý vững non Nùng.
Văn đủ mối mặt nền hoa gấm,
Miếu vẫn bền chân khoảng núi sông,
Nào tiếng huyền-ca dòng lễ nghĩa,
Tấc riêng hoài-cổ với ai cùng.

Nhạc-anh, Hoàng-v-Trung, Bắc-kan

MMMDCCXLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Dựng miếu ghi từ thửa Lý-công,
Tiếng khánh vang xa ngoài bến Tứ,
Từng cung cao ngất với non Nùng,
Bồng đâu mưa gió trời Âu Á,
Càng tỏ văn-chương đất Lạc-Hồng,
Trải mấy xuân thu còn tạc nhớ,
Trời Nam hương-hỏa vẫn còn nồng.

Nguyễn-thị-Quỳ
Làng La-dương, Hà-đông

(Còn nữa)

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Mở thứ năm 4 Février 1926

TÔN MẠNH TÔN TRỌNG
(toàn nữ ban ra diễn)

Đã đành bất máu sẽ đòi.
Giữ sao trọn nghĩa con tôi con chồng.
Xin lựa cắt toàn những vai đào rất đích đang ra đóng.

Mở thứ sáu 5 Février 1926

TÀO QUÂN THẦN TÍCH

Nhân ngày hôm nay là ngày tết ông Táo, bản hội xin diễn lại tích này để các quý khách biết sự tích ngài. Sự tích rất hay và vui từ đầu đến cuối.

3006

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng thứ-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi ấy thứ liên-tâm, 4-tông và thấy tiêu, vân vân, đóng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà không lầm nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

3028 *Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.*

Rượu bổ-đào
- TONIQUE TONKINOIS -
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc và những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôn Hội-đồng các phủng lời chiếu phê rằng :
Chiếu sự đại-thần tâu rằng : Thuốc rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo đã tỏ tờ ơn-giả.
Khâm thử.

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta sắp tới nơi, bản-hiệu tạm rút giá rượu **Tonique Tonkinois** *để luôn-luôn liệt-quí gọi là tỏ tấm lòng thành của nhà hàng đối với bạn mua hàng vậy.*

Kể từ ngày 20 Janvier 1926 đến 15 Février 1926 giá mỗi chai bán có 2 $ 00.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bao này.

3001

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20 %

Bánh xe cao-su (săm, lốp) bánh sắt, đệp, chục, ruyaux, jantes, aluminium, và các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.

Hàng thực tốt giá thực rẻ

Qui-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu PHÚC-LONG, *90, phố Mã-May, Hanoi.*

3041

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-rí, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 53, Phố Hàng Bông
Điện-thoại số 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cứ cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đô-xá

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

NHÂN DỊP TẾT NGUYÊN-ĐÁN AN-NAM

BÁN GIÁ ĐẶC BIỆT — MẤY THỨ GIÁ HÀNG

Rượu Anisette Marie Brizard . . . *Một chai :*	19 fr. 25
Prunelle fournier, *lọ sành.* . . . . *Mỗi lọ :*	22 fr. 00
Mandarinette *Cusenier, lọ thủy tinh*	13 fr. 00
Prunelle *verte Cusenier, lọ thủy tinh*	13 fr. 00
La Raphaëlle. . . . . *Nửa chai :*	8 fr. 75
Quinquina *Edouard Dubonnet & Labussière. Một chai :*	14 fr. 50
Mousseux André Callois, *giấy trắng. Một chai :*	9 fr. 00
Nửa chai :	5 fr. 50
Vin fin Vieux Castel, *blanc doux. Một chai :*	6 fr. 00

3005

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt

3316

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ năm chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm chủ-nhật chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-lý liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . **28$00 một chỗ ngồi.**

Hạng ta đi. . . . . . **14.00** —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

Trẻ con khi được một năm rồi, sức đã mạnh, cho bú không đủ no nên cho ăn

Bột bổ Phoscao

RẤT BỔ VÀ CHỐNG NHỚN

Có thứ có đường, có thứ chưa có đường

Người lớn dùng cũng tốt lắm.

ĐÃ BỔ-SỨC, LẠI MAU-TIÊU

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

NHÂN DỊP TẾT

Trong **25** ngày từ ngày **15** tháng Chạp đến mồng **9** tháng riêng các quí-khách đến mua hàng, hoặc gửi thơ về mua hàng ở bản-hiệu, mà có gửi giá trước, hoặc cả số tiền hàng, hoặc một món tiền sấp sỉ với số tiền hàng mua, thì đều có quà tặng cả.

Ai mua **0$50** trở lên xin biếu một chai nhỏ VIN TONIQUE GÉNÉRATEUR J. K WATSON.

Mua từ **2$00** trở lên, tùy theo số tiền nhiều ít, xin biếu hoặc là *một chai rượu mùi, một bánh sà-phòng, một hộp phấn,* hoặc *một lọ nước hoa Pompéia.*

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

3002

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lớp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một lít :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3063

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho ; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từng tháng hoặc mấy tháng tây trở đi cho gọn.

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

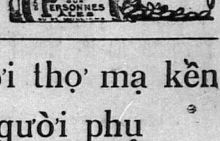
Trong đời người ta, những điều nên kỵ nhất là những chứng đau xong mà giai, nhất g nỗi một nhọc hức tức hàng ngày vì những chứng ấy làm cho chân huyết suy đi, gân cốt kém đ ,hại cho cơ thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, nhiều gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không đ ợc khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết, bổ gân rất tốt cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muỗ giữ cho bệnh tật khỏi làm đ u đớn, thân thể mệt-nhọc mà muỗ bồi-phục lại, và được khỏe mạnh luôn luôn thì không có thuốc gì bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào-chế nào cũng có bán.

Cần một người thợ mạ kền và một người phụ

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

3010

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cử Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng mình, đau mỏy, đau lưng gân cốt, trật cổ.

Có bán trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi

nhãn hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thật hiệu-nghiệm

---

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào-chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thường và các nhà nuôi người ốm ở bến nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá-trị đặc-biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi : bệnh suy nhược của đàn ông, đàn bà ; bệnh thờ thẫn của con gái đến thì ; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú ; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngọ ngẩn, bệnh đau lưng, đật gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 22 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925 và 16 Juillet 1925 và 15 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs	72.000.000
Tư bản nộp rồi : »	68.400.000
Tổng cộng khoản dự-bị ngân	
ngày 30 Juin 1294 : »	84.089.020

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị - sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh-tra.

Các chi quán :

Tại Đông-Pháp	Nam-kỳ : SAIGON.
	Trung-kỳ : TOURANE.
	Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
	Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
	Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
Tại Vân-Nam :	MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
Tại Xiêm-La	BANGKOK.
Tại Anh thuộc-địa :	SINGAPORE.
Tại Trung-Hoa :	BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
Tại Phi-châu :	DJIBOUTI.
Tại Tân-thế-giới :	NOUMÉA.
Tại Tahiti quần-đảo :	PAPEETE.
Etablissements français de l'Inde :	PONDICHÉRY.

Điện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

3048

7046

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)